

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Рєзнік Олени Сергіївни на тему: «Становлення й розвиток виробництва баянно-акордеонного інструментарію в Україні в ХХ столітті (органологічний аспект)».

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вивчення надбань вітчизняної системи виробництва язичкових інструментів, яка на початку нового тисячоліття фактично перестала існувати, але її тривалий практичний досвід, творчі досягнення й результати діяльності становлять реальний соціокультурний феномен, який і сьогодні продовжує відігравати важливу роль у культурно-духовному розвитку українського суспільства. Саме вітчизняна музична промисловість язичкових пневмо-клавішних інструментів, яка в 1930-40-х роках була збудована переважно на засадах кустарно-артільної діяльності вітчизняних майстрів, надала матеріальне підґрунтя для динамічного поступу українського баянно-акордеонного мистецтва в ХХ столітті та змогла повністю забезпечити якісними інструментами вітчизняну музичну галузь на всіх її ланках – від аматорсько-самодіяльної та навчально-виховної до професійно-філармонічної й академічної.

Розглянуто процес появи ручної гармоніки та виявлено основні етапи її конструктивної еволюції на початковій стадії розвитку (XIX – початок ХХ ст.), що підіймали цей інструмент на новий щабель художньо-технічних можливостей, а саме: винайдення способу видобування акорду натисненням однієї клавіші; поява перших дворядних та трирядних інструментів; поява першої хроматичної гармоніки; винахід позикового механізму; конструкція клавіатури з послідовним (хроматичним) розташуванням клавіш-звуків; винахід валикової лівої механіки.

Виявлено особливості проникнення, поширення та функціонування гармоніки в музичній культурі України в період XIX – початку ХХ століття як чинника становлення музичного (гармонікового) виробництва. Відзначається, що суттєва активізація розповсюдження гармоніки в Україні припадає на останні десятиліття XIX століття через стрімке проростання її в традиційні форми народно-інструментальної музики (троїсті музики), але через її ладову недосконалість (діатонічний стрій) повноцінна адаптація в

музичний побут українського села значно гальмувалася. З іншого боку, завдяки своїй басово-акордовій структурі, гармоніка оптимально відповідала народним танцювально-музичним та побутовим жанрам, розповсюдженим в українських містах.

Проаналізовано й висвітлено процес зародження і функціонування кустарного виробництва гармонік і баянів в Україні наприкінці XIX та в перші десятиліття XX століть в контексті соціально-історичних змін окресленого часу. Відзначається, що започаткування кустарного виробництва ручних гармонік в Україні сягає кінця XIX століття, а вже в перші десятиріччя XX століття кустарне виробництво гармонік і баянів поширюється майже по всій території України та концентрується переважно у великих містах (Харків, Київ, Одеса, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Херсон та ін.).

Найважливішими досягненнями вітчизняного гармоніко-баянного виробництва того часу є здобутки харківського майстра К. Міщенка: перше виготовлення на теренах тодішньої Російської імперії хроматичної гармоніки за системою Мірвальда (готовий баян); безпрецедентний винахід ламаної деки; здобуття найвищих нагород на Всесвітній виставці гармонік 1908 року в Марселі, що свідчить про європейське визнання та неперевершеність рівня якості звукових і конструктивно-технологічних параметрів інструментів, представлених нашим земляком.

Простежено генезу, становлення та еволюцію вітчизняної системи промислового виробництва баянно-акордеонного інструментарію у 1930-90-ті роки. Зазначається, що започаткування промислового виробництва гармоніко-баянного інструментарію в Україні відбувалося майже одночасно в трьох центрах (Житомир, Кремінна, Полтава), у яких на межі 1920-30-х років налічувалося найбільше скупчення промислового потенціалу з числа кооперованих кустарних підприємств (професіонали-майстри, обладнання, матеріально-технічна база й ін.). У наступні десятиліття основними й загальними для всіх українських баянних фабрик напрямами роботи стають розвиток конструкцій і технологій, розробка пристроїв, стандартизація і уніфікація виробництва, механізація і конвеєризація, модернізація виробництва.

Вершиною вітчизняного баянно-акордеонного виробництва у 1970-ті роки визначено створення першого українського багатотембрового готово-виборного баяна «Україна» для професійної концертно-академічної сцени, який не поступався російським та зарубіжним аналогам. Констатується, що

наприкінці 1980-х – початку 1990-х років у контексті загальних соціально-політичних та економічних подій у країні у сфері музичного виробництва починаються негативні тенденції, що призводять до поступового скорочення обсягу випуску інструментів, а з рештою й до зупинки діяльності та занепаду цілої високотехнологічної промислової галузі.

Запропоновано авторську періодизацію становлення, розвитку й функціонування вітчизняного виробництва язичкових пневмо-клавішних інструментів у ХХ столітті, яка представляє собою еволюцію цього явища у двох великих етапах (кустарно-артільна форма та промислове виробництво) та семи періодах.

Висвітлено й охарактеризовано основні конструктивні типи гармоніко-баянно-акордеонного інструментарію, виробленого Житомирською, Кремінською, Полтавською та Горлівською фабриками в ХХ столітті. Зазначається, що для кожного з вітчизняних підприємств характерним є накопичення власного конструкторсько-технологічного досвіду, результатом якого стала реалізація широкого ряду ідей, розробок і рішень.

Проаналізовано специфіку звукоутворення баянно-акордеонного інструментарію вітчизняного виробництва в контексті його загальної конструктивно-органологічної характеристики, що дозволило окреслити й констатувати основні закономірності цього процесу. Визначено, що в процесі звукоутворення важливе значення також відіграє пружне середовище, через яке передається енергія коливального джерела звуку, тобто резонатор – система, що створює явище звукового резонансу. Отже, у цьому процесі бере участь і звукове коливання самого резонатору.

Розглянуто особливості темброутворення язичкових інструментів та відзначено, що темброва своєрідність баянно-акордеонного інструментарію також залежить і від використання різних видів дек (пряма, східчаста, ламана). Особливо важливу роль в темброутворенні концертних інструментів відіграє конструкція ламаної деки, яка допомагає облагородити звучання через поєднання заломлювання звукових хвиль із коливанням повітря, що міститься всередині резонаторного каналу.

Висвітлено характерні особливості конструкторської будови баяна «Кремінне 55x100-II» як зразка масового інструментарію, до яких належать: триступінчастий гриф з фрезерованими вузькими пропилами для важелів по всій довжині пропилу; одностороннє розташування клапанів від грифу; стандартна (льєжська) система розташування звуків на правій клавіатурі; двоголосність звучання, що обумовлено використанням прямої деки;

непозикова ліва механіка; готовий набір басово-акордового акомпанементу з чотириоктавним басом; незалежне функціонування механіки басу й акордового акомпанементу. Найхарактернішою особливістю органіки цього інструменту є наявність повного набору звуків у септакордах готової басово-акордової системи.

Проаналізовано конструкторські й органологічні особливості комплекту оркестрових гармонік «Кремінне», що дозволило визначити три групи ознак, а саме: загально-інтегративні, розрізнено-інтегративні, диференційовані ознаки. Перелік і аналіз цих ознак дозволяє констатувати органологічну своєрідність комплекту оркестрових гармонік (особливо в звукотембровому аспекті) та високий ступінь конструкторської думки розробників і майстрів-виготовлювачів цих інструментів.

Досліджено й висвітлено специфіку органології концертного багатотембрового готово-виборного баяна «Україна (106/64x120/58-IV-15)» в контексті його художньо-виражальних можливостей. Підкреслюється, що ліва готово-виборна механіка баяна «Україна» не зазнала буквального копіювання з конструкції моделі «Юпітер» Московської експериментальної фабрики музичних інструментів (прототипу баяна «Україна») та була повністю розроблена житомирськими майстрами самостійно, тож вона є цілком оригінальною.

Визначено характерні звукові особливості багатотембрового готово-виборного баяна «Україна», що відрізняють його від інших зразків у сегменті концертних інструментів академічного спрямування, серед яких густе й соковите звукове забарвлення, досягнуте за рахунок багатооктавного дублювання звучання басового звукоряду; порівняно приглушене, матово-сріблясте тембральне забарвлення звучання (на відміну від російських та італійських аналогів), що додає цим інструментам особливого звукового шарму в процесі музичного виконання.

Констатується, що протягом тривалого історичного періоду в Україні функціонувала цілісна високотехнологічна інфраструктура музично-промислового виробництва, яка спеціалізувалася на випуску музичного язичкового пневмо-клавішного інструментарію з надто широким діапазоном асортименту (від дитячих музичних іграшок до концертних інструментів академічно-філармонійного спрямування) та великими об'ємами валового продукту, повністю забезпечуючи цими інструментами соціокультурні потреби українського суспільства в музично-освітній, культурно-просвітницькій, аматорсько-побутовій та професійно-мистецькій галузях.

Дисертаційна робота виконано на кафедрі музичного мистецтва та хореографії ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» відповідно до комплексної науково-дослідної теми «Музичне мистецтво сучасності: історичний, теоретичний та практичний вектори дослідження» перспективного тематичного плану науково-дослідної діяльності ЛНУ імені Тараса Шевченка на 2016 – 2022 рр. (державний реєстраційний номер: 0119U100598). Тему дисертації затверджено на засіданні вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (протокол №5 від 21.11.2016 р.) та уточнено (протокол №6 від 21.12.2019 р.).

Наукові завдання, розв'язання яких отримано в дисертації.

Мета дослідження – представити конструкторсько-органологічні особливості й досягнення українського гармоніко-баянно-акордеонного виробництва в контексті ретроспективи його розвитку в ХХ столітті.

Завдання дослідження підпорядковані основній меті роботи та передбачають наступне:

- розглянути процес появи ручної гармоніки та основні етапи її конструктивної еволюції на початковій стадії розвитку (XIX – початок ХХ ст.);
- виявити особливості проникнення, поширення та функціонування гармоніки в музичній культурі України в період XIX – початку ХХ століття як чинника становлення музичного (гармонікового) виробництва;
- висвітлити процес зародження й функціонування кустарного виробництва гармонік і баянів в Україні наприкінці XIX та в перші десятиліття ХХ століть в контексті соціально-історичних змін окресленого часу;
- дослідити генезу, становлення та еволюцію вітчизняної системи промислового виробництва баянно-акордеонного інструментарію в 30-90-ті рр. ХХ століття;
- висвітлити й охарактеризувати основні конструктивні типи гармоніко-баянно-акордеонного інструментарію, виробленого Житомирською, Кременською, Полтавською та Горлівською фабриками в ХХ столітті;
- розкрити специфіку звуко-, темброутворення баянно-акордеонного інструментарію вітчизняного виробництва в контексті його загальної конструктивно-органологічної характеристики;

- висвітлити характерні особливості конструкторської будови баяна «Кремінне 55x100-II» як зразка масового інструментарію;
- дослідити конструкторські й органологічні особливості комплекту оркестрових гармонік «Кремінне»;
- охарактеризувати специфіку органології концертного багатотембрового готово-виборного баяна «Україна (106/64x120/58-IV-15)» в контексті його художньо-виражальних можливостей.

Основним матеріалом дослідження обрано найпоказовіші конструкції баянного інструментарію вітчизняного виробництва, представлені в альбомах конструкторських креслень, технічних паспортах і описах інструментів.

Теоретичну базу дослідження складають наукові праці та джерела, які можна класифікувати за такими напрямками:

- дослідження з проблем історії та теорії баянно-акордеонного мистецтва (Л. Бендерський, Г. Благодатов, М. Давидов, Є. Іванов, М. Імханицький, Ф. Ліпс, М. Лисенко, А. Мірек, Є. Максимов, А. Новосельський, В. Новожилов, М. Різол, Г. Стативкін, А. Сташевський, А. Сташевський, К. Бур'ян та ін.);
- роботи з фольклористики, загального інструментознавства та класифікації музичних інструментів (І. Аксаков, І. Алендер, С. Газарян, А. Гуменюк, С. Грица, А. Квітка, Л. Мазепа, І. Мацієвський, А. Мірек та ін.);
- дослідження, що присвячені різноманітним аспектам баянно-акордеонного виробництва (В. Восводін, Б. Єгоров, Є. Іванов, Г. Лавка, М. Осипенко, І. Оліференко, А. Сташевський, О. Резнік, В. Травкін та ін.);
- роботи, присвячені баянно-акордеонній органології, акустиці та ремонту інструментів (С. Аллон, М. Максимов, О. Мамченко, Л. Целєщева, А. Мірек, В. Новожилов, Н. Розенфельд, М. Іванов, А. Сташевський, І. Фадєєв, І. Кузнецов та ін.).

Крім того, *джерельну базу* дослідження також склали:

- фонди Житомирської, Кремінської і Полтавської фабрик музичних інструментів;
- фонди державних обласних архівів Житомирської, Луганської та Полтавської областей; міського архіву та міського відділу статистики м. Горлівка; районного архіву м. Кремінна;

- періодичні видання різних років, що зберігаються у фондах Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Ольжича, Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського, Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н. К. Крупської, Кременської районної бібліотеки, зокрема *газети*: «Радянська Житомирщина», «Радянська Україна», «Радянська освіта», «Правда України», «Рабочая газета», «Культура і життя», «Комсомольська зірка», «Социалистическая индустрия», «Комсомольское знамя», «Зоря Полтавщини», «Советская культура», «Известия», «Комсомолец Полтавщини», «Молодь України», «Соціалістична культура», «Кочегарка» «Акцент», «Негоціант», «Вечерняя Горловка», «Донецкие новости», «Ленінський прапор» (зараз «Кременщина»); *журнали*: «Огонек», «Новые товары»;
- фонди музейних закладів: Полтавського обласного краєзнавчого музею імені В. Кричевського, Луганського обласного краєзнавчого музею, Горлівського міського краєзнавчого музею, Кременського районного краєзнавчого музею, музею Полтавського обласного музичного училища ім. М. В. Лисенка.
- бесіди автора дисертації з провідними конструкторами, майстрами та колишніми керівниками Житомирської, Кременської, Полтавської і Горлівської фабрик музичних інструментів; з викладачем Керченської ДМШ №2, конструктором дитячих виборних й виборно-готових баянів з двома змінними лівими півкорпусами Г. Т. Стативкіним.

Хронологічні межі дисертації охоплюють ХХ століття.

Географія дослідження охоплює територію України.

Наукова новизна одержаних результатів. В українському музикознавстві *вперше* процес розвитку гармоніко-баянно-акордеонного виробництва в Україні в ХХ столітті став предметом спеціального й комплексного дослідження, завдяки чому:

- досліджено генезу, хід становлення та еволюцію вітчизняної системи промислового виробництва баянно-акордеонного інструментарію у 30-90-ті рр. ХХ століття;
- запропоновано авторську періодизацію розвитку й функціонування вітчизняного виробництва язичкових пневмо-клавішних інструментів у ХХ столітті;

- висвітлено й охарактеризовано основні конструктивні типи гармоніко-баянно-акордеонного інструментарію, виробленого українськими музичними фабриками в ХХ столітті;
- досліджено й висвітлено характерні конструкторсько-органологічні особливості баяна «Кремінне 55x100-II» (як зразка інструменту масового використання), комплекту оркестрових гармонік «Кремінне» (типового прикладу ансамблево-оркестрового інструментарію), багатотембрового готово-виборного баяна «Україна» (як вінця творіння інструмента для концертної професійно-академічної сфери).

Уточнено інформацію щодо процесу появи ручної гармоніки та основних етапів її конструктивної еволюції на початковій стадії розвитку (XIX – початок ХХ ст.); принципи й специфіку звуко-, темброутворення баянно-акордеонного інструментарію вітчизняного виробництва в контексті його загальної конструктивно-органологічної характеристики.

Набули подальшого розвитку ідеї щодо особливостей проникнення, поширення та функціонування гармоніки в музичній культурі України в період XIX – початку ХХ століття як чинника започаткування й становлення гармонікового виробництва.

Запропоновано новий погляд на процес зародження й функціонування кустарного виробництва гармонік і баянів в Україні наприкінці XIX та в перші десятиліття ХХ століть у контексті соціально-історичних змін окресленого часу.

Обґрунтованість і достовірність отриманих результатів дослідження. Положення, висновки та рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані та достовірні.

Методи дослідження. Для досягнення мети й вирішення поставлених завдань було застосовано наступні методи дослідження: *історична ретроспектива*, що дозволило здійснити реконструкцію процесу становлення й еволюції вітчизняного виробництва гармоніко-баянно-акордеонного інструментарію в цілісно-панорамному вигляді та здійснити його періодизацію; *функціонально-структурний* – у розкритті сутності внутрішньої конструктивно-органологічної структури музичних інструментів, що розглядалися; *порівняльного аналізу* – допоміг здійснити зіставлення як окремих сегментів баянно-акордеонної органіки, так і цільних конструкцій та визначити рівень їх якостей; *системний* – у розгляді ієрархії окремих елементів, вузлів і механізмів та принципів їх організації в єдиному

й цілісному музично-інструментальному організмі; *абстрагування* – при виявленні та перевірці об'єктивності фактів та інформації щодо предмету дослідження; *класифікації* – дозволив логічно розділити та сформувані вітчизняний гармоніко-баянно-акордеонний інструментарій по групах із загальним набором органологічних ознак і характеристик; *синтезу й узагальнення* – в обробці дослідженого матеріалу та формулюванні проміжних і загальних висновків. Крім того, у роботі використано такі методологічні підходи і прийоми як експеримент, вимірювання, описування тощо.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його матеріалів у лекційних та практичних курсах мистецьких вищих навчальних закладів, зокрема: «Історія та теорія виконавського мистецтва на народних інструментах», «Методика викладання гри на народних інструментах», «Спеціальний інструмент (баян, акордеон)», «Основний інструмент (баян, акордеон)», а також стати основою, запропонованого автором дисертації, спецкурсу «Історія і теорія баянно-акордеонної органології (українське промислове виробництво)». Матеріали дисертації можуть також істотно розширити уявлення вітчизняних професійних музикантів про музично-промислову баянно-акордеонну інфраструктуру, що існувала в Україні в ХХ столітті.

Апробація результатів дослідження. Дисертація та її результати обговорювалися на засіданнях кафедри музичного мистецтва та хореографії навчально-наукового інституту культури і мистецтв ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Основні положення дослідження викладено автором у доповідях на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема: IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес» (Луганськ, ЛДКМ, 15-16 березня 2012 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Виконавська майстерність музикантів-інструменталістів» (Київ, КНУКіМ, 18-20 квітня 2012 р.); VII Всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецька освіта в Україні: традиції, сучасність, перспективи» (Луганськ, ЛДКМ, 27-29 березня 2013 р.); Всеукраїнська науково-теоретична конференція молодих вчених «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття» (Харків, ХДАК, 18-19 квітня 2013 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська музична культура на сучасному етапі: трансформація традиційних і академічних форм» (Івано-Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаника, 24-25 квітня 2013 р.); III

Міжнародна науково-практична конференція «Творчість для народних інструментів композиторів України та зарубіжжя» (Дрогобич, ДДПУ ім. І. Франка, 10 травня 2013 р.); V Всеукраїнська науково-практична конференція «Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес» (Луганськ, ЛДІКМ, 13-14 березня 2013 р.); I Регіональна науково-практична конференція «Мистецька освіта та естетичне виховання молоді» (Полтава, ІКМ ЛНУ ім. Т. Шевченка, 30 березня 2016 р.); XVI International Scientific and Practical Conference Social and Economic Aspects of Education in Modern Society (Warsaw, 26 August 2019 р.).

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях здобувачки. За темою дисертаційного дослідження опубліковано 21 публікація, із них 6 – у фахових виданнях, рекомендованих МОН України; 2 статті в зарубіжному виданні; 9 статей у збірниках матеріалів конференцій; науковий нарис і монографія.

Список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію матеріалів дисертації:

Статті у фахових та зарубіжних виданнях:

1. Резнік О. С. Асортимент баянно-акордеонного інструментарію Кременської музичної фабрики: Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Мистецтвознавство. вип. № 27. м. Київ, 2012 р. Київ. 2012. С. 146-154.

2. Резнік О. С. Аналіз конструкторських особливостей лівого напівкорпусу баяна «Кремінне 55х100-II» 1950-х рр.: Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. вип. № 6. м. Харків, 2012 р. Харків. 2012. С. 146-150.

3. Резнік О. С. Микола Петрович Мозжухін – фундатор кустарного й промислового виробництва баянного інструментарію: Вісник Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Мистецтвознавство. вип. № 24-25. м. Івано-Франківськ, 2012 р. Івано-Франківськ. 2012. С. 359-366.

4. Резнік О. С. Аналітичний погляд на конструкторську будову правого напівкорпусу баяна «Кремінне 55х100-II» 1950-х рр.: зб. наук. праць Луганської державної академії культури і мистецтв. Проблеми сучасності: мистецтво, культура, педагогіка. вип. № 24. м. Луганськ, 2013 р. Луганськ. 2013. С. 142-151.

5. Резнік О. С. Становление и развитие баянно-аккордеонного инструментария на Полтавской фабрике музыкальных

инструментов. Международный научно-практический журнал «Авангард науки». вып. 7 (8). г. Сатпаев, 2017. Сатпаев. 2017. С. 5-9.

6. Reznik Olena Harmonic-bayan instrumentation of Zhytomyr factory of musical instruments. The European Journal of Arts. Vol. 3. Austria, 2019 p. p. 32-36.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Резнік О. С. Кустарне й промислове виробництво баянно-акордеонного інструментарію на Кременській фабриці музичних інструментів у ХХ столітті : хронологія розвитку. Художня освіта та естетичне виховання молоді : зб. праць магістрантів та науковців художньо-естетичного виховання молоді : мат. II всеукр. наук.-практ. конф. м. Луганськ, 2 квітня 2009 р. Луганськ. С. 92-95.

8. Резнік О. С. Розвиток виробництва музичних інструментів на Кременській фабриці баянів у ХХ столітті. Актуальні питання баянно-акордеонного виконавства та педагогіки в мистецьких навчальних закладах. вип. 4. м. Луганськ, 24 грудня 2010 р. Луганськ. С. 38-42.

9. Резнік О. С. Аналіз конструкторських особливостей лівого напівкорпусу баяна «Кременне 55x100-II» 1950-х рр. Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес : зб. матеріалів IV всеукр. наук.-практ. конф. м. Луганськ, 15-16 березня 2012 р. Луганськ. С. 273-277.

10. Резнік О. С. Баянно-акордеонний інструментарій Кременської фабрики музичних інструментів. Виконавська майстерність музикантів-інструменталістів : історія, теорія та методика формування : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. м. Київ, 18-20 квітня 2012 р. Київ. 2012. С. 26-28.

11. Резнік О. С. До проблеми уніфікації механік баяна на прикладі аналізу листування Житомирської, Кременської і Полтавської музичних фабрик із Центральним конструкторським бюро. Мистецька освіта в Україні : традиції, сучасність, перспективи : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. м. Луганськ, 27-29 березня 2013р. Луганськ. 2013. С. 371-374.

12. Резнік О. С. Особливості настройки резонаторів мелодії баяна на Житомирській фабриці музичних інструментів. Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : зб. матеріалів всеукр. наук.-теорет. конф. молодих вчених. м. Харків, 18-19 квітня 2013 р. Харків. 2013. С. 156.

13. Резнік О. С. Євген Миколайович Грабовський – провідний настроювач Житомирської фабрики музичних інструментів. Українська музична культура на сучасному етапі : трансформація традиційних і

академічних форм : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. м. Івано-Франківськ, 24-25 квітня 2013 р. Івано-Франківськ. 2013. С. 197-200.

14. Резнік О. С. Основні етапи настройки баяна у дослідженнях фахівців теоретичного та практичного напрямку. Творчість для народних інструментів композиторів України та зарубіжжя : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Дрогобич, 9 травня 2013 р. Дрогобич. 2013. С. 178-181.

15. Резнік О. С. Дослідження зон температури настройки у контексті еволюції розвитку музичних звукорядів. Науково-педагогічний журнал Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. вип. № 6. м. Дрогобич, 2013 р. Дрогобич. 2013. С. 139-143.

16. Резнік О. С. Г. Т. Стативкін – основоположник нового методичного принципу навчання гри на баяні «від виборного до виборно-готового» та конструктор-винахідник нового дитячого і підліткового виборного й виборно-готового баянного інструментарію. Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. м. Луганськ, 13-14 березня 2014 р. Луганськ. 2014. С. 324-328.

17. Резнік О. С. Коливання металевого язичка як основа звукоутворення баянно-акордеонного інструментарію. Мистецька освіта та естетичне виховання молоді : зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. конф. м. Полтава, 2016 р. Полтава. 2016. С. 14-16.

18. Резнік О. С. Геннадій Стативкін – фундатор нової методичної системи навчання гри на баяні // Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика : зб. наук. праць інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка [загальна редакція та упорядкування А. Душного]. Дрогобич–Кельце–Каунас–Алмати–Баку : Посвіт, 2019 р. – вип. 5. Дрогобич–Кельце–Каунас–Алмати–Баку. 2019. С. 215-222.

19. Reznik Olena Harmonic-bayan instrumentation of Gorlivka factory of musical instruments. XVI International Scientific and Practical Conference Social and Economic Aspects of Education in Modern Society. Vol. 1. Warsaw, 2019. p. 35-38.

Монографії:

20. Сташевський А. Я., Резнік О. С. Славний шлях кременських майстрів. Дослідження виробництва музичних інструментів на Кременщині : науковий нарис. Луганськ-Кременна : видавн. ТОВ «Рубіжанська міська друкарня», 2010 р. 231 с.

21. Резнік О. С. Історія промислового виробництва гармонік, баянів й акордеонів України: монографія. Кременна: вид-во ТОВ «Лисичанська друкарня», 2014. 340 с.

Характеристика особистості здобувача. Резнік Олена Сергіївна отримала вищу освіту в Інституті культури і мистецтв ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - спеціальність "Музичне мистецтво", освітньо-кваліфікаційний рівень "магістр" (2009). Навчалась в аспірантурі ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка", спеціальність 025 "Музичне мистецтво" (2016-2020 рр.), працює викладачем КЗ "Кременська музична школа".

Резнік О. С. під час свого навчання в аспірантурі, виявила повний комплекс особистісних і професійних якостей, необхідних для успішного здійснення науково-дослідної роботи та підготовки дисертації. Аспірантка проявила себе як наполегливий, відповідальний науковець, своєчасно виконувала всі розділи індивідуального навчального плану, відвідувала лекції та семінарські заняття, які проводили науково-педагогічні працівники кафедри.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана українською мовою з правильним вживанням лінгвістичної та спеціальної термінології. Стиль викладених в дисертації матеріалів дослідження – науковий.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Під час виконання дисертації аспірантка дотримувалася принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

Як результат попередньої експертизи дисертації Резнік О. С. *«Становлення й розвиток виробництва баянно-акордеонного інструментарію в Україні в ХХ столітті (органологічний аспект)»* у межах фахового семінару, який було проведено на базі кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», та повноти основних результатів дослідження.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Резнік О.С. на тему «Становлення й розвиток виробництва баянно-акордеонного інструментарію в Україні в ХХ столітті (органологічний аспект)».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Резнік О.С. відповідає спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та вимогам п.10 Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 (із змінами) та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

3. Рекомендувати дисертацію Резнік О.С. на тему «Становлення й розвиток виробництва баянно-акордеонного інструментарію в Україні в ХХ столітті (органологічний аспект)» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Рецензент:

Доктор мистецтвознавства,
професор, професор кафедри музичної україністики
та народно-інструментального мистецтва
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника» *МВ Черепанин* Мирон ЧЕРЕПАНИН

Рецензент:

доцент кафедри музичної україністики
та народно-інструментального мистецтва
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»,
кандидат мистецтвознавства, доцент *МВ Булда* Марина БУЛДА

